

Kolektivni ugovori i ESG izveštavanje

Jovan Protić
Nacionalni koordinator ILO za Republiku Srbiju

Zašto u Srbiji nedostaju kolektivni ugovori – u čemu je stvar..?

- ▶ Kolektivni ugovori predstavljaju sporazume između poslodavaca i zaposlenih kojima se definišu ključni uslovi rada kao što su zarade, radno vreme, odsustvo sa posla, bezbednost na radu i obuka.
- ▶ Oni daju okvir za upravljanje radnim odnosima, obezbeđuju predvidljivost i jačaju poverenje i komunikaciju unutar kompanija, umanjuju broj spornih pitanja, razjašnjavaju obaveze i doprinose stabilnosti i transparentnosti
- ▶ Kompanije u kojima nema KU nije lako ubediti u to koliko bi oni mogli da budu od koristi
- ▶ U Srbiji je zastupljenost KU u privatnom sektoru poražavajuće niska – svega 13% kompanija u kojima 17% radnika
- ▶ Preduzeća u kojima su pristuni KU ostvaruju 10-20% veću produktivnost i profitabilnost, ulaganja po zaposlenom su 34% veća, dok su troškovi radne snage nepromenjeni

► U svetu se njihov značaj itekako prepoznaje

- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (IFRS) prepoznaju KU pri računanju kratkoročnih benefita i „paketa“ za završetak ugorova o radu, kao i prilikom restruktuiranja kompanije
- KU umanjuju ukupne troškove premije osiguranja po zaposlenom usled bolje raspodele rizika, administrativne efikasnosti i ekonomije obima u zdravstvenom osiguranju zaposlenih
- KU snižavaju cenu zaduživanja kompanija, jer ukazuju na dugoročnu stabilnost kompanija, izostanak prekida u radu usled štrajkova i nižu skolnost finansijskim rizicima

▶ **A kako bi mogli da budu od koristi i kod nas?**

- ▶ **Za Vladu i socijalne partnere prioritet je jačanje institucija i jasniji okvir za kolektivno pregovaranje, što podrazumeva i jačanje kapaciteta udruženja poslodavaca i sindikata, te veću transparentnost uspostavljanjem modernog registra kolektivnih ugovora**
- ▶ **Za kompanije, kolektivni ugovori mogli bi da predstavljaju alat za unapređenje stabilnosti, komunikacije sa javnošću i konkurentnosti, umesto da budu viđeni kao puka administrativna obaveza**